

1889-03-28

AFSENDER

Johan Rohde

MODTAGER

Emil Hannover

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

København

Omtalte personer:

Gerhard Heilmann

Carl Holsøe

Viggo Johansen

Julius Paulsen

Georg Seligmann

Niels Skovgaard

Harald Slott-Møller

Fritz Syberg

Frederik Vermehren

Gustav Vermehren

Niels Vinding Dorph

Johan Peter Wildenrath

Marie Antonie Elisabeth Wildenrath

Jens Ferdinand Willumsen

Viggo Winkel

Arkivplacering:

Den Hirschsprungske Samling

DOKUMENTINDHOLD

Rohde har modtaget brev samt nogle værker fra Wildenrath, der stadig befinder sig i Frankrig. Wildenrath ønsker ikke at flytte hjem foreløbigt. Rohde mener at kvaliteten af Wildenraths værker er faldet drastisk. Hannover tror, at Wildenrath har brudt kontakten med ham, men Rohde mener det kan skyldes dovenskab at han ikke har besvaret Hannovers breve. Rohde overvejer hvad de skal gøre med Wildenraths pengesituation, herunder det indtjente beløb fra lotteriet. Dernæst diskuteres Charlottenborgudstillingen der skal til at åbne. Flere har (ifølge Rohde, på uretfærdigt grundlag) fået afvist deres billeder af censurkomitéen. Rohde beder om nyt om de nye kunstbevægelser i udlandet.

TRANSSKRIFTION

Kjøbenhavn. Nyhavn 22. 1 K d. 28 Marts 89.

Kjære Ven! For et par Dage siden har jeg modtaget et Brev og et Par Kasser med Malerier fra vor Ven Wildenradt. Brevet viser, at han boer i den lille By Marignane (Bouches du Rhône), at han har faaet en Livsarving (af hvad Kjøen siges ikke), at han sælger sine bedste Billeder i Marseille, at han stadig trænger til Penge, at han længes efter at ombytte Provence med Paris eller Kjøbenhavn, men at han dog mærkværdig nok ikke tænker paa at bryde op foreløbig — først i 1890 taler han om at ville tænke paa Hjemrejsen. —Kasserne viser at han maler en Mængde Billeder baade med Lethed og Rutine, men at han desværre er i en temmelig rask fremskridende Dekadence. Mellem os sagt — men ogsaa kun[understreget dobbelt] imellem os — er det noget temmeligt tarveligt Stads alt sammen*, og enkelte Ting staar saa lavt at det er rent ud ufatteligt, at Wildenradt har malet dem. Et Par af de 19 Studier kan maaske nok komme til at se ret præsentable ud, naar de kommer i Ramme; jeg mener de er vist ret sælgelige; men alt det som gjorde og gjør Wildenradts danske Billeder til det, de er, er borte kun Rutinen, Drevenheden er bleven tilbage. Jeg vilde ikke udtale mig skarpt om disse Ting, hvis ikke jeg hørte til en af den gamle Wildenradts ivrigste Beundrere og var sikker paa ikke at kunne blive mistænkt for at se med mangel paa Sympathi paa hans Produktion —

Dem af vores fælles Bekjendte, som har set Studierne have udtalt sig i lignende Retning.

Jeg maa dog strax tilføje at Wildenradt selv beklager, at de hjemsendte Ting ikke er bedre; de bedste ere solgt i Marseille, siger han, og det er kun "Vraggodset" (hans eget Udtryk), som han sender hjem; og han ender med Ønsket om at kunne sende de gode Ting hjem.

—

* jeg vil hellere sige det meste.

[2]

d. 29/3. Jeg blev afbrudt igaar i Brevskrivningen, og i Dag har jeg for et Øjeblik siden modtaget Brevkortet fra Deres Kone. Det forbauser mig meget at se, at Forbindelsen imellem Wildenradt og Dem er saa fuldstændigt afbrudt. Hensigten med dette Brev var ikke saa meget at fortælle Dem omstaaende, som jeg tænkte mig De vidste det meste af[,] som at udbede mig supplerende Oplysninger. W. berør nævner Deres Navn én Gang i et Brev i Anledning af et Forslag, han nok havde gjort Winkel om at lade en Del Billeder sælge ved Auktion. Han siger, at De har meddelt ham at Auktionen ikke blev afholdt. Men ellers fortæller Brevet ikke noget om hans Forhold til Dem — Kunde det ikke ganske simpelt tænkes, at Grunden til, at De intet har hørt fra W. er en vis Ladhed, Uoplyghed, som er en Følge af hans miserable Situation. I hvert Fald fremtræder Brevet til mig som et Svar paa et Brev, jeg sendte ham for ét Aar siden; og jeg har paa Fornemmelsen, at Svaret var trukket endnu længere ud, havde det ikke været ligefrem nødvendigt at afsende det — Jeg har nu skrevet til W. og rettet forskellige Spørgsmaal til ham og først og fremmest bedt ham svare strax; faar jeg noget yderlige at vide, skal jeg nok underrette Dem derom. —

Jeg vilde ellers have spurgt Dem om, hvad vi skulde gjøre med W's Penge (som blive forøgede med c. 100 Kroner fra en Mægler Degn, der nok staar i et eller andet Forhold til W). Jeg er i det kjedelige Tilfælde, at jeg rimeligvis vil blive fristet til at røre dem. Sagen er den, at en Del af de hjemsendte Billeder skal i Ramme og om muligt sælges (Nogle af dem vil jeg ikke bringe frem, da W. ikke vil være

tjent dermed.) Nu Jeg henvendte mig til Kleis (Ramme-
fabrikanten);¹ han var imidlertid lidt gnaven paa W;

[3]

han havde ikke hørt fra W. i Aar og Dag skjønt han havde
solgt flere Biller for ham og sendt ham Pengene, tiltrods
for at W. skylder ham 900 Kroner. Det er jo derfor muligt,
at der vil blive forlangt Kontanter for Rammerne. Jeg har
naturligvis foreslaaet ham at tage Billeder i Stedet, men
det er ikke sagt, at det gaar i Orden. W. skriver at Bil-
lederne skal sælges saa hurtigt som muligt. Men paa den
anden Side vil jeg grumme nødtigt lægge Haand paa den
lille Kapital i Sparekassen, da den jo er bestemt til
Hjemrejsen. Var man sikker paa at Billederne kunde sælges
var det jo en anden Sag, men det er jo saa langt fra Tilfældet,
og paa de sidste Auktioner er det næppe nok, at Rammerne ere
blevne dækkede. —

Af W' Brev fremgaar det, at han korresponderer med sin Moder,
det skulde vel ikke være hende, som kunde have foranlediget en
forandret Optræden af W. ligeoverfor Dem. —

—

Her er ellers intet nyt; paa Søndag aabner jo Udstillingen.
Den skal, efter hvad Viggo Johansen sagde forleden Aften, være
ualmindelig sløj; det bedste, sagde han, var Slott Møllers
Billede (Toiletbilledet) forresten ligger Valpladsen tæt be-
dækket med faldne — Deres Ven er imellem dem. Naa,
jeg skal foreløbig ikke beklage mig, de to Billeder, som jeg sendte
ind og som jeg fik tilbage som tarvelige, og jeg vilde vist
kun have ærgret mig, havde jeg faaet dem ind. Derimod
kan jeg ikke nægte, at jeg er ikke saa lidt vred, naar jeg
tænker paa, hvad man har kasseret af gode Venners Ting.
Willumsens store underlige, men talentfulde Billede
har man saaledes refuseret, Seligmann, Heilmann, Holsøe,
Syberg o.s.v. have faa[et] Billeder hjem, ja om det saa
er Niels Skovgaard. Jul Paulsen skulde have haft
2 refuserede, men da V. Johansen mærkede, hvorledes Vinden
blæste, tog han dem tilbage inden Afstemningen, da P.

[4]

ved at faa et Billede kasseret nok vilde miste sin Stemmeret [eller]
Censurfrihed i en kommende Tid eller saadant noget, jeg
ved ikke hvad.

N. V. Dorph som havde indsendt et Portræt af Skuespiller Mantzius og som nok var meget ulykkelig over at faa det tilbage — Politiken havde gjort ham den Tjeneste at omtale det — nedlod sig til at gaa op til Vermehren, som jo nu er i Udstillingskomiteen. (at han gider !) Professoren gav ham følgende kærlige Svar: Selv min Søn har faaet et Billede kasseret — ganske vist har han faaet 3 antaget —

—
Ja, som sagt hører jeg noget af Interesse W. vedrørende skal jeg underrette Dem derom. Har De Tid skulde det glæde mig meget at høre fra Dem. Hvorledes har De det selv? Hvad arbejder De paa? Ser De noget af den mest moderne Kunst, hvordan er den. Skriv lidt om den* Lad os faa lidt at vide om de Retninger, der er endnu nyere end Impressionisterne. Forklar os hvad "Intentionisterne" er; er det ikke saaledes de kalder sig. —

En venlig Hilsen til Dem og Hustru
Deres
Johan Rohde

¹ Er pt. uidentificeret.

Kjöbenhavn. Nyhavn 22., K. d. 28 Marts 87.

Vijen Ven! For et Par Dage siden har jeg modtaget et Brev
og et Par Kasser med Malerier fra vor Ven Wildenrad.
Brevet viser, at han bor i den lille By Marignane (Bouches
du Rhône), at han har faaet en Livsarving (og hvad
Kvin siges ikke), at han sælger sine bedste Billeder i Marseilles,
at han stadig trænger til Penge, at han længes efter at
ontyge Provence med Paris eller Kjöbenhavn, men at han
dog mæktelig nok ikke tænker paa at byde op foreløbig
— først i 1890 taler han om at ville tænke paa Egen sigen.
— Kasserne viser at han males en Mængde Billeder
baad med Lethed og Rutine, men at han desværre er i en
hemmeligt nok fremmedlandske Dehabence. Mellem
os sagt — men ogsaa hjem imellem os — er der meget hemmeligt
handlet Stads allsamment, og enkelte Ting staar saa klart at
der er nok ind i det, at Wildenrad har maalt dem. Et
Par af de 19 Studier han maaske nok kommer til at se
som presentable ud, naar de kommer i Ramme; jeg mener
de er vist nok selvsagt; men alle de som gjæder sig paa
Wildenrads danske Billeder til os, der de, er borte hem
Rutinen, Dremseden er bleven tillægs.
Jeg ved ikke i Dato mig saa skapt om disse Ting, hvis
jeg ikke hørte til en af ^{den gamle} Wildenrads iirrigte ~~Bevægelse~~
og var sikker paa ikke at kunne blive overbeviist paa at
de var Mængde paa Sympathie paa hans Produktion.
Dem af vor fælle Dødsjæle, som har set Studierne have
indtaget sig i Ligning og Retning.
Jeg maa dog strax tilføje at Wildenrad selv beklager, at
de hængende Ting ikke er bedre; de bedste er solgt i
Marseilles, siger han, og der er kun "Chaggsort" (hans
egne Udkyld, som han sender hjem; og han ender med
Forsikring om at kunne sende de gode Ting hjem.

+ jeg vil hellere vide det meste.

D. 29/3. Jeg ble aftenen igennem i Drevskrivningen, og i Dag har jeg for et Øjeblik siden modtaget Drevskødet fra Dem. Det fortæller mig meget at se, at Forbindelsen imellem W. Edmund og Dem er en fuldstændig afbrudt. Hensigten med dette Brev var ikke saa meget at fortælle Dem omstændigheder, som jeg tænkte mig de nok der mest af som at indbide mig supplerende Oplysninger.

Vi har nærmere Dens Navn en Gang i sit Brev i Aaret. Ring af et Forslag, han nok havde gjort Winkler om at træde ind i Det Rikets Råd, end Obedience. Han siger, at De har meddelet ham at Rødtornen ikke blev afholdt. Men ellers fortæller Drevs ikke noget om hans Forhold til Dem — kunde det ikke ganske simpelt tænkes, at Gylden du sid, at De intet har hørt fra W. og en vis Læstet, Uoplygt det, som er en Folge af hans miserable Situation. I hvert Fald frembræder Drevs til mig som et Brev fra et Brev, jeg sendte ham for is Aars siden; og jeg har paa Formaaen, at Svaret var trøstet enden. Meninger ind, havde det ikke været ligesom uinteressant at afende det. — Jeg har nu skrevet til W. og rettet forskellige Øjensmaal til ham og først og fremmest bedt ham om at strax; for jeg vil gerne vide om det, skal jeg nok undersøge Dem derom. —

Jeg vilde ellers have ønsket Dem om, hvad vi stilledes op for med W's Penges (som blev forbrændt med c. 100 Krone fra en meget Degen, der var staaet; og ellers andre Forhold til W). Jeg er i det ligesidige Tilfælde, at jeg rimeligvis vil blive frit til at røre Dem. Sagen er den, at en Del af de Hjemmesøgte Rikets skal; Rødtornen og en uventet velgør [nogle af dem vil jeg ikke bringe frem, da W. ikke vil være tjent derved.] — Jeg henvender mig nu til Klerik (Rødtornen, m. f. a. b. a. b.); han er imidlertid lidt gnaven fra W.

han havde ikke hørt fra W. i Aar og Dag stegint han havde
solgt flere Dillede for ham og sendt ham Pengene, tilhørt
for at W. skyldte ham 900 Krone. Det er jo Sagen mægt,
at de vil blive forløst Kærlighed for Rammene. Jeg har
naturligvis foreslået ham at tage Dillede; Sted, men
der er ikke sagt, at de gaa; Ordene. W. skriver at Dille-
leden skal selges som tæppe som mægt. Men for den
anden Side vil jeg grunde mægtigt lægge Kærlighed for den
lille Kapital i Sparkestuen, da den jo er bestemt til
Ligensregeren. Var man sikker på at Dillede kunne selges
som de jo er i anden Sag, men det er jo saa langt fra Tilfældet,
og på den sidste Auktions er det næppe nok, at Rammene er
blevet dækket. —

Om W. Der fremgår det, at han kommer med sin Moder,
der skulde vel ikke være hendes, som hendes han foranledigt en
foræret Ophold af W. ligesom for Dem. —

Der er ellers intet nyt; på Sunday afdøde jo Udsættelse.
Den skal, efter hvad V. Johansen siger forleden Aften, være
naturligvis støj; der havde, siger han, var selv Møtheds
Dillede (Tordensbilledet) forresten ligge Valpladsen for den
dækket med Jalsne — Den Ven er imellem Dem. Nu,
jag skal forløst ikke bekke mig, da de Dillede, som stænd
ind og som jeg vil tilbage var hændt, og jeg vil vist
hjem har angit mig, havde jeg faaet dem ind. Dermed
kan jeg ikke mægt, at jeg er ikke saa lidt vist, men jeg
mener på, hvad man har hørt af god Venner til
Williamson store, imidlertid men meget talentfulde Dillede
har man endelig repræsenteret; Seligmann, Hertmann, Holst
Pyberg o. s. v. har for Dillede tynt, jo en del som
er Nils Bergsøe. Jule Tænder skulde han have
2 repræsenteret, men da V. Johansen mægt, havde den Ven den
bedste, og han den tilbage i den Aften mig, da P.

at at jeg er Nødt hændt nok ild med sin Stemme
Censurist i en kommand Tid eller sandt nok, og
et ikke brat.

N. V. Daga som har indvundet et Pris af Særpjællers Manquin
og som nu er meget uheldig og er for den vilde - Toti-
liken har de gjort ham den Tjeneste at omstede det - nedtøt
og et gas godt Venstern, som jeg nu er i Udskillingen kom' ten.
(at han gider!) Professorer gav ham følgende korthed
Jens: Se min Pin har jeg et Billede hændt —
ganske vist har han gaaet 3 anlagte —

Jeg, som sagt har jeg noget af Andersens W. indvundet
skal jeg indvundet Dem som. Har De Tid skulde
de glæde mig meget og har jeg Dem - Hørte
har De det selv? Har arbejdet det for? Se de
noget af den mest moderne Kunst, hvordan er den. Den
hvil om den. Lad os for lidt at vide om de Retninger,
der er indvundet mig og Impressionismen. Forklar os
hvad "Talentismen" er; er den ikke snævert de kender
og.

En rigtig Hilsen til Dem og Hustru
Dens
Vilhelm Rønde

+ misforstaaet ^{ikke} den, der er ikke meningen, at I skal sende mig
private Afhandlinger; og mine, skulde offentlig om disse Ting.